

**Түркістан облысының өнеркәсіп және индустриалды-инновациялық
даму басқармасында сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне жүргізілген ішкі
талдау бойынша
ТАЛДАМАЛЫҚ АНЫҚТАМА**

Түркістан қаласы

30.06.2026 ж.

Түркістан облысы өнеркәсіп және индустриалды-инновациялық даму басқармасының 2025 жылғы тамыздан – 2026 маусым аралығында атқарған жұмыстары бойынша сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау (бұдан әрі – *Ішкі талдау*) жүргізілді.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізуге негіздеме:

Қазақстан Республикасы «Сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл туралы» 2015 жылғы 18 қарашадағы №410-V Заңының 8-бабы 5-тармағы;

ҚР Мемлекеттік қызмет істері және сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігі төрағасының 2016 жылғы 19 қазандағы «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізудің үлгілік қағидаларын бекіту туралы» №12 бұйрығына өзгеріс енгізу туралы Қазақстан Республикасының сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл агенттігінің (Сыбайлас жемқорлыққа қарсы қызмет) Төрағасының 2023 жылғы 16 қаңтардағы №21 бұйрығы;

Сыбайлас жемқорлықтың алдын алу және оған қарсы іс-қимыл» үлгілік базалық бағыттың төртінші блогының (бұдан әрі - №4 ҰББ) «Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау жүргізу және анықталған сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою» жобасына сәйкес, Түркістан облысы әкімі аппарат басшысының орынбасары А.Тоғызбаевтың бекіткен сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдау (әрі қарай – *Ішкі талдау*) жүргізу туралы бекітілген кестесі.

Сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне ішкі талдаудың бағыты:

1. Нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау (*құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылықтар жасауға ықпал ететін дискрециялық өкілеттіктер мен нормалар айқындалады*);

2. Ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін анықтау. Талдау объектісінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметі:

- 1) персоналды басқару, оның ішінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдеріне шалдыққан лауазымдарды айқындау;
- 2) мүдделер қақтығысын реттеу;
- 3) мемлекеттік қызметтер көрсету;
- 4) рұқсат беру функцияларын іске асыру;
- 5) бақылау-тексеру функцияларын іске асыру;
- 6) бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу;
- 7) талдау объектісінің ұйымдастырушылық-басқарушылық қызметінен туындайтын өзге де мәселелер.

1) Талдамалық анықтама: Өнеркәсіп және индустриалды-инновациялық даму басқармасы 3 (үш) бөлімнен құрылған (өнеркәсіпті дамыту бөлімі – 5 бірлік, инвестиция және сыртқы байланыстар бөлімі – 4 бірлік, жер қойнауын пайдалану бөлімі – 3 бірлік және басқарманың басшысы - 1 бірлік, басқарма басшысының орынбасары - 1 бірлік және бас маман - есепші - 1 бірлік). Басқармада нақты 15 бірлік мемлекеттік қызметшілер және еңбек шарты негізінде 6 бірлік қызметші (техникалық персонал) жұмыстарын атқаруда.

2025 жылы өңірлік кадр резервінен 1 бірлік бас маман, 2026 жылы басқарма басшысы мен жалпы конкурс бойынша 1 бас маман жұмысқа қабылданды (1 бірлік – басқарма басшысы, 2 бірлік – бас маман).

Басқармада мемлекеттік қызметшілер және басқармаға бағынысты мекеменің қызметшілері арасында қызметіне кір келтіретін тәртіптік теріс қылық жасағандар, сыбайлас жемқорлық қылмыс жасағандар және мемлекеттік қызметтен жағымсыз себептермен босатылғандар жоқ. (ҚР Бас Прокуратурасы ҚСЖАЕК «Ақпараттық қызмет» жүйесімен қалыптастырылған анықтамаларына сәйкес мәлімет).

Персоналға қатысты шығарылған бұйрықтар (қабылдау, ауысу тәртібі, еңбек демалысы, еңбек демалысынан кері шақырту, ақысыз демалысы, іссапар) заң талаптарына сәйкес әзірленген, құқық бұзушылық белгілері анықталмады.

Басқарма ережесіне сәйкес, инвестиция тарту және өнеркәсіпті дамыту мен жер қойнауы саласында қызмет етеді.

Басқарманың қолданыстағы нормативтік құқықтық актілерінде және ережесінде сыбайлас жемқорлық және құқық бұзушылық жасауға ықпал ететін дискрециялық (өзінің қалауы бойынша шешім қабылдайтын) өкілеттік пен нормалар анықталмады.

2026 жылдың 6 ай қорытындысы бойынша кіріс хаттар саны-3000, шығыс хаттар саны-1700, «Е-Отinish» ақпараттық жүйесі арқылы түскен өтініштер саны - 368 құрады. Өтініштер ҚР Әкімшілік рәсімдік-процестік Кодексіне сәйкес жауап берілген. Аталған өтініштерде сыбайлас жемқорлыққа қарсы іс-қимыл мәселелері қозғалмаған. Жеке және заңды тұлғалардың өтініштері бойынша мерзімі бұзылып орындалған өтініштер жоқ.

2) Мүдделер қақтығысын реттеу.

Басқармада қызметшілер арасында өзінің жеке мүддесі үшін қызмет бабын пайдаланып біреуге ықпал жасау әрекеттері анықталмады. Басқарма қызметшілері арасында бір-біріне туыстығы жоқ. Басқармада ерлі-зайыптылар мен жақын туысқандар ортақ бірге жұмыс атқару жағдайлары анықталмады.

Атқарылған жұмыстар барысында бөлімдердің қызметін қозғайтын нормативтік құқықтық актілерде сыбайлас жемқорлық құқық бұзушылық жасауға ықпал ететін дискрециялық өкілеттік пен нормалар, мүдделер қақтығысы анықталмады.

Басқарма қызметшілерінің арасында кәсіпкерлік қызметпен айналысатындар жоқ.

3) мемлекеттік қызметтер көрсету.

Басқарманың жер қойнауын пайдалану бөлімі 3 бірлікті құрайды. Бөлімнің құзырына ҚР «Жер қойнауы және жер қойнауын пайдалану туралы кодексінің» 65 бабына сәйкес, жер қойнауын пайдаланушылардың кең таралған

пайдалы қазбаларды өндіруге арналған, кен іздеушілікке арналған лицензиялар шарттарын сақтауына мониторинг жасау және кең таралған пайдалы қазбаларды өндіру жөніндегі операцияларды жүргізуге және кен іздеушілікке мемлекеттік бақылау жасайды.

Сонымен бірге, ҚР «Инвестициялар және даму министрінің» 2018 жылғы 24 мамырдағы №375 бұйрығына сәйкес жылына бір рет облыс аумағында орналасқан жер қойнауын пайдаланушылардың пайдалы қазбаларды өндіру аумақтарына мониторинг жұмыстарын жүргізеді.

Басқарманың жер қойнауын пайдалану бөлімі – 4 түрлі мемлекеттік қызметтер көрсетеді:

а) Кең таралған пайдалы қазбаларды барлауға, өндіруге жер қойнауын пайдалану құқығының кепіл шартын тіркеу;

б) Болашақ құрылыс учаскесі астындағы жер қойнауында пайдалы қазбалардың жоқ немесе оның аз мөлшерде екендігі туралы қорытынды беру;

в) Пайдалы қазбалар жатқан аумақтарға құрылыс салуға рұқсат беру;

д) Кен іздеушілікке арналған лицензия беру.

Мемлекеттік қызметтер ашық портал арқылы автоматтандырылған электронды нысан түрінде Түркістан облысы әкімдігі ғимаратында орналасқан «Ашық әкімдік» фронт-офисында көрсетіледі.

4) Рұқсат беру функцияларын іске асыру.

Басқарманың жер қойнауын пайдалану бөлімі рұқсат беру функциясын жүргізеді. Ол кең таралған пайдалы қазбаларды өндіруге арналған лицензия беру функциясы. Қазіргі уақытта, кең таралған пайдалы қазбаларды өндіруге арналған лицензия алу тәртібі мен лицензия беру Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігі тарапынан (<https://minerals.e-qazyna.kz/>) Бірыңғай платформасы арқылы электронды түрде жүргізіледі. Сонымен қатар, кең таралған пайдалы қазбаларды өндіретін жер қойнауын пайдаланушылар электронды түрде ЛКШ (*лицензиялық келісімшарттық шарттары*) есептерін (<https://minerals.e-qazyna.kz/>) Бірыңғай платформасына тапсырады.

Басқарманың өнеркәсіпті дамыту бөлімінің штат саны 5 бірлік болып бекітілген.

Бөлім өз қызметінде, өнеркәсіптік-инновациялық жобаларды бірыңғай индустрияландыру картасына енгізу бойынша жұмыстарды жүргізеді. Бөлім қызмет атқару барысында Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрінің міндетін атқарушы «Өнеркәсіптік инновациялық жобаларды бірыңғай индустрияландыру картасына енгізу қағидаларын бекіту туралы» 2023 жылғы 22 тамызда №592 бұйрығымен бекітілген қағиданы (ары қарай-Қағида) басшылыққа алады. Жобаларды бірыңғай индустрияландыру картасына енгізу тәртібіне сәйкес жобалар Бірыңғай индустрияландыру картасының мәселелері жөніндегі штаб отырысында қаралады. Штаб отырысына Уәкілетті орган жобаларды қарауға шығарады.

Қағидаға сәйкес орталық атқарушы органның өнеркәсіп саласындағы басшылықты, сондай-ақ Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделген шекте салааралық үйлестіру мен өнеркәсіпті мемлекеттік ынталандыруды іске

асыруға қатысуды жүзеге асыратын уәкілетті орган болып саналады. Уәкілетті органға жергілікті атқарушы орган, яғни бөлім бірыңғай индустрияландыру картасына енгізу үшін негізгі көрсеткіштері бар өнеркәсіптік-инновациялық жобалардың тізбесін Қағида талаптарына сәйкес дайындап уәкілетті органға электрондық нұсқада ұсынады. Жобаларды Бірыңғай индустрияландыру картасына енгізу мәселесі тиісті министрліктің құзырында.

Бөлім өнеркәсіптік-инновациялық жобалардың тізбесін дайындау барысында Қағиданың қосымшаларын басшылыққа алады. Қосымшалар туралы мәліметтер әкімшілік деректер нысаны интернет-ресурста орналастырылған. Сол себепте жұмыс барысында бөлім тарапынан сыбайлас жемқорлық тәуекеліне жол берілмейді.

Индустриялық аймақтарға жобаларды енгізу ҚР 2019 жылғы 3 сәуірдегі «Арнайы экономикалық және индустриялық аймақтар туралы» № 242-VI ҚРЗ Заңына (бұдан әрі – Заң) сәйкес жүргізіледі.

Аталған Заңның 45-бабына сәйкес, индустриялық аймақтардың басқарушы компаниясы индустриялық аймақтың әлеуетті қатысушыларын тартады және құжаттары осы Заңға сәйкес бекітілген индустриялық аймақтардың даму стратегиясы тұжырымдамасының қосымшаларына сай келген жағдайда хатпен облыстық өнеркәсіп және индустриалды-инновациялық даму басқармасына ұсынады. Өз кезегінде басқарманың өнеркәсіпті дамыту бөлімі жобаны индустриялық аймақта орналастыру мақсатында Өңірлік Үйлестіру Кеңесінде қарайды және Индустриялық аймақтарға жобаларды енгізу бойынша түбегейлі шешімді Өңірлік Үйлестіру Кеңесі қабылдайды.

Түркістан облысы мәслихатының 2023 жылғы 13 желтоқсандағы №7/86-VIII шешімімен бекітілген Түркістан облысының 2021-2026 жылдарға арналған даму жоспарындағы өнеркәсіп саласының нысаналы көрсеткіштерінің орындалуына мониторинг жүргізіледі. Даму жоспарында облыс өнеркәсібінің және өңдеу өнеркәсібінің өнім көлемі және нақты көлем индексі бойынша индикатор бекітілген. Сонымен қатар, аудан, қалалар кесіндісінде аталған көрсеткіштер декомпозицияланған.

Ай сайынғы негізде, статистикалық деректерге сүйене отырып, көрсеткіштердің орындалу немесе орындалмау себептеріне талдау жүргізіліп, әрбір аудан, қала әкімдіктерімен және тиісті кәсіпорындармен жұмыстар жүргізіледі. Жинақталған мәлімет ай сайын облыс әкімі аппаратына және облыстық экономика және бюджеттік жоспарлау басқармасына ұсынылады. Мониторинг жұмыстары нақты статистикалық дереккөздерге сүйене отырып жүргізілуіне байланысты сыбайлас жемқорлық тәуекелі жоқ.

Бөлім Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2024 жылғы 14 маусымдағы № 473 қаулыға қосымшаға сәйкес түсті және қара металдардың сынықтары мен қалдықтарын жинау, (дайындау), сақтау, қайта өңдеу және өткізу жөніндегі қызметті жүзеге асыруға арналған екінші санаттағы рұқсаттардың берілуіне келісуді жүзеге асырады. Құжаттар тізімі Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрінің 2024 жылғы 19 шілдедегі № 271 және 2024 жылғы 17 қыркүйектегі № 327 бұйрықтары негізінде жинақталады. Құжаттар arm.elicense.kz сайты арқылы қабылданып Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі Санитариялық-эпидемиологиялық бақылау

комитетінің аумақтық бөлімшесіне, Қазақстан Республикасы Экология және табиғи ресурстар министрлігі Экологиялық реттеу және бақылау комитетінің аумақтық бөлімшесіне, Қазақстан Республикасы Өнеркәсіп және құрылыс министрлігінің Өнеркәсіп комитетіне жолданады. Оң қорытындысы алынғаннан соң Басқарма тарапынан электронды түрде (arm.elicense.kz) лицензия беріледі. Рұқсатнама құжаттарын рәсімдеу электронды негізде жүргізіледі, сол себепті сыбайлас жемқорлық тәуекелі жоқ.

Басқарманың инвестиция және сыртқы байланыстар бөлімі 4 мемлекеттік қызметшіні құрайды. Бөлімнің негізгі функцияларына инвестиция тарту, инвестициялық жобаларды сүйемелдеу, негізгі капиталға салынған инвестиция, тікелей шетелдік инвестиция, сыртқы байланыстар, қалыптастырылған пул жобаларды өзектендіру кіреді. Өз кезегінде бөлімде мемлекеттік көрсетілетін қызметтердің болмауы, халық қабылдамауынан сыбайлас жемқорлық тәуекелі жоқ.

5) Басқармада және бақылау-тексеру функцияларын іске асыру.

Түркістан облысы өнеркәсіп және индустриалды-инновациялық даму басқармасының күзіреттілігіне бақылау-тексеру функциялары жатпайды.

6) Бюджет және қаржы қаражатын игеру және бөлу.

Басқарманың мемлекеттік қызметшілері және техникалық қызметкерлер жалақысы және салық төлемдері дер кезінде жүргізіледі. (мемлекеттік қызметшілер жалақысы, техникалық персоналдар жалақысы, еңбек демалысы, іссапар шығындары, кеңсе заттары, т.б).

7) Басқарма бойынша қолданыстағы заңнама талаптарын сақтамау фактілері анықталмады. Сыбайлас жемқорлық пен құқық бұзушылықтарды болдырмау және алдын алу мақсатында түсіндіру жұмыстары бойынша жиналыстар тұрақты түрде өткізіледі. Басқармада мемлекеттік қызмет заңнамасының және әдеп нормаларының талаптары қатаң сақталады.

Ішкі талдау жүргізген жұмысшы топ мүшелері:

Басқарма басшысының орынбасары

К.Шонбасов

Өнеркәсіпті дамыту бөлімінің басшысы

К.Сыдыков

Инвестиция және сыртқы байланыстар бөлімінің басшысы

С. Шамуратов

Басқарманың бас маманы

Қ.Керімжанов

Хатшы

С.Мендиманбетова